

אמנות התאטרון

3 יחידות לימוד

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שלוש שעות.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה ארבעה פרקים.
פרק ראשון – שפת התאטרון	— (16x2)	— 32 נקודות
פרק שני – פרשנות של מחזות מהקלסיקה:		
טרגדיה, קומדיה	— (16x2)	— 32 נקודות
פרק שלישי – התאטרון המערבי		
במאה ה-20 וה-21	— (20x1)	— 20 נקודות
פרק רביעי – סוגיות חברתיות בדרמה הישראלית		
ובתאטרון הישראלי	— (16x1)	— 16 נקודות
סה"כ	—	100 נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: רשימה מודפסת של המחזות שנלמדו ושל ההצגות שנצפו.
- ד. הוראות מיוחדות: (1) חובה לצרף למחברת הבחינה את רשימת המחזות שנלמדו וההצגות שנצפו.
- (2) בכל תשובה המבוססת על דוגמה ממחזה או מהצגה, יש לציין את שם המחזה או ההצגה ואת שם המחזאי או הבמאי.
- (3) אין לחזור ולהדגים בתשובות שונות על פי אותו מחזה או אותה הצגה.
- (4) אין להדגים מהפקות של תאטרון חובבים.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטיזטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טיזטה" בראש כל עמוד טיזטה. רישום טיזטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

המשך בעמוד הבא

ה ש א ל ו ת

להזכיר: אין לחזור ולהדגים בתשובות שונות על פי אותו מחזה או אותה הצגה.

פרק ראשון — שפת התאטרון (32 נקודות)

ענה על שתיים מהשאלות 1-4 (לכל שאלה — 16 נקודות).

שים לב: (1) בכל תשובה בפרק זה ציין את שם המחזה ו/או ההצגה, ואת שם המחזאי ו/או הבמאי.

(2) אין להדגים מתאטרון חובבים או מסרטי וידאו וקולנוע.

1. אביזר כאמצעי לאפיון דמות

א. בחר באביזר נייד המסייע לאפיון דמות במחזה שלמדת א בהצגה שצפית בה.

תאר את האביזר שבחרת, וציין את שם הדמות המשתמשת בו. (6 נקודות)

ב. הסבר והדגם כיצד האביזר שבחרת מסייע לעיצוב מאפייני פנימי אחד של הדמות.

(10 נקודות)

2. תמונת הפתיחה במחזה

בתמונת הפתיחה במחזות רבים יש רמזים לרעיונות שיתפתחו בהמשך המחזה.

א. תאר את תמונת הפתיחה במחזה שלמדת. בתשובתך התייחס להוראות הבמה ו/או לשיח.

(7 נקודות)

ב. הסבר רעיון אחד במחזה, והצג שני רמזים לרעיון זה בתמונת הפתיחה שתיארת.

(9 נקודות)

3. מיונסצנה (העמדה על הבמה)

א. בחר במיונסצנה שמבטאת את אחד הרעיונות המרכזיים בהצגה שצפית בה, ותאר אותה.

(6 נקודות)

ב. הסבר את אחד הרעיונות בהצגה שבא לידי ביטוי במיונסצנה שבחרת. (10 נקודות)

4. מאפיון דמות לעיצוב דמות

בחר בהצגה שצפית בה, והועלתה על פי מחזה שלמדת.

א. הצג שני רצונות ו/או תכונות של אחת הדמויות המרכזיות במחזה שלמדת. (8 נקודות)

ב. הדגם והסבר כיצד השחקן מעצב את אחד מן הרצונות ו/או התכונות שהצגת בסעיף א.

בתשובתך כתוב על שניים מן הרכיבים הבימתיים האלה: תנועה, מימיקה, קול.

(8 נקודות)

פרק שני — פרשנות של מחזות מהקלסיקה: טרגדיה, קומדיה

(32 נקודות)

ענה על שתיים מהשאלות 5-7 (לכל שאלה — 16 נקודות).

שים לב: בפרק זה יש לענות רק על פי מחזה שלמדת, מאת סופוקלס, שייקספיר, מולייר, גולדוני, גוצי או מקיאוולי.

5. מאפייני הגיבור הטרגי ב"אדיפוס המלך"

- א. הצג שני מאפיינים של הגיבור הטרגי, על פי אריסטו. (6 נקודות)
- ב. הדגם והסבר כיצד אחד המאפיינים שהצגת בסעיף א בא לידי ביטוי באחת הסצנות במחזה "אדיפוס המלך". (10 נקודות)

6. עיצוב מקום — ממחזה להצגה

- בחר במחזה קלסי שלמדת וצפית בהצגה שהועלתה על פיו (בתאטרון או בגרסה מוקלטת).
- א. ציין את מקום ההתרחשות של אחת הסצנות במחזה שלמדת, ותאר כיצד מעוצב מקום התרחשות זה בההצגה שצפית בה. (6 נקודות)
- ב. הסבר כיצד עיצוב מקום ההתרחשות בסצנה שתיארת מסייע לבטא את אחד הרעיונות בהצגה. (10 נקודות)

7. הדמות החוסמת והביקורת החברתית

- מאפייני הדמות החוסמת בקומדיה מאפשרים למחזאי לבטא ביקורת על החברה.
- א. בחר בדמות חוסמת בקומדיה שלמדת. ציין את שם הדמות, והצג שני מאפיינים שלה. (6 נקודות)
- ב. מהי הביקורת של המחזאי על החברה? הסבר כיצד אחד מן המאפיינים של הדמות החוסמת שהצגת תורם להבעת ביקורת זו. (10 נקודות)

◀ המשך בעמוד 4

פרק שלישי — התאטרון המערבי במאה ה־20 וה־21:

ראליזם, תאטרון אפי, תאטרון האבסורד, המופע הפוסט־מודרני

(20 נקודות)

ענה על אחת מהשאלות 8-11.

שים לב: בשאלות 8-10 יש לענות רק על פי מחזות.

8. ראליזם

בתאטרון הראליסטי התפאורה מוסרת לקהל מידע על הדמויות ומרמזת על המצב הרגשי שלהן.

א. הדגם והסבר מהו המידע (מקום, תקופה, מעמד) שנמסר לקהל על הדמויות באמצעות התפאורה במחזה שלמדת. (8 נקודות)

ב. בחר באחד מפריטי התפאורה שכתבת עליו. הדגם והסבר כיצד אופן ההתייחסות של אחת הדמויות לפריט זה מרמז על מצבה הרגשי. (12 נקודות)

9. תאטרון אפי

א. לפניך קטע מן המחזה "עלייתה ונפילתה של העיר מהאגוני" מאת ב' ברכט (תרגום: אברהם עוז). הצג והדגם על פי הקטע שני רכיבים תאטרוניים (דרמטיים ו/או בימתיים) שמאפיינים את מחזותיו של ברכט. (10 נקודות)

פעילות מוגברת במהאגוני, שנה לאחר ההוריקן הגדול

(הגברים יוצאים אל קדמת הבמה ושרים).

מקהלה: אֶלֶף, הַבֵּיטוּ: זֹלְלִים פֹּה...

גִּימֶל, זִירַת אֶגְרוֹף נָקִים פֹּה....

בְּלִי שׁוֹם וְכוּחַ מְיָתֵר,

כִּי כָאן הַפֶּל מְתֵר.

(הגברים שבים אל עומק הבמה ונוטלים חלק בפעילות המתרחשת שם. על הכרזות

שבִּעֹמֶק הַבִּמָּה כְּתוּבָה בְּאוֹתִיּוֹת עֵנֶק הַמִּילָה "אוֹכְלִים". כִּמָּה מִהַגְבֵּרִים יוֹשְׁבִים, אִישׁ

לִיד שׁוֹלְחָנוֹ. הַשׁוֹלְחָנוֹת עֲמוּסִים בְּמִינֵי בָשָׂר לַעֲיִיפָה. גַּם גִּיִּים יוֹשְׁבֵי לִיד שׁוֹלְחָן.

גִּ'ק, הַמְכֻוֶּנָה עֲכָשִׁיו "בִּיג־לוֹעַ", יוֹשֵׁב לִיד שׁוֹלְחָן מֵרְכִזִּי וְזוֹלֵל לִלְא הַפִּסְקָה.

לְצַדּוֹ שְׁנֵי מִנְגִּנִּים).

גִּ'ק בִּיג־לוֹעַ: הִנֵּה שְׁתֵּי פְּרוֹת כְּבֶר חֶסֶלֶתִי,

עֲכָשִׁיו אֶחָסֶל עוֹד פֶּרָה.

לֹא סוֹבֵל פֶּשֶׁרָה:

כְּמַעֵט אֶת עֲצָמֵי אֶכְלֶתִי.

ב. הצג והדגם רכיב תאטרוני אחד (שאינו בקטע) שמאפיין את מחזותיו של ברכט.

הסבר מהי המטרה שברכט מנסה להשיג באמצעות השימוש ברכיב זה. (10 נקודות)

10. תאטרון האבסורד

בסצנות רבות במחזות האבסורד יש מצבים "קרקסיים", משעשעים שמעוררים צחוק מצד אחד וייאוש ועצב קיומי מצד אחר.

א. הסבר והדגם מצב המעורר צחוק באחת הסצנות במחזה האבסורד שלמדת. (12 נקודות)

ב. הסבר מדוע הסצנה שהדגמת בסעיף א מעוררת גם תחושה של ייאוש ועצב. בסס את

תשובתך על **השקפת העולם** של תאטרון האבסורד. (8 נקודות)

11. המופע הפוסט מודרני

במופע הפוסט מודרני מובאים ציטוטים מיצירות מתחומים שונים בהקשרים חדשים – אינטרטקסטואליות.

א. בחר במופע פוסט מודרני שצפית בו, ותאר בפירוט תמונה אחת במופע שנעשה בה שימוש

בציטוט כזה. (10 נקודות)

ב. הסבר את אחד התפקידים של ציטוטים במופע הפוסט מודרני, והדגם תפקיד זה על פי

הציטוט שכתבת עליו בסעיף א. (10 נקודות)

◀ המשך בעמוד 6

פרק רביעי — סוגיות חברתיות בדומה הישראלית ובתאטרון הישראלי

(16 נקודות)

ענה על אחת מהשאלות 12-13.

שים לב: בפרק זה אפשר לענות על פי מחזה או הצגה.

12. דמות "האחר" בחברה הישראלית

המחזאות הישראלית עוסקת לעתים בדמות "האחר" וביחס החברה כלפיו.

א. ציין מי היא דמות "האחר" במחזה או בהצגה מן המחזאות הישראלית שלמדת.

הסבר והדגם שני מאפיינים של דמות זו המבטאים את היותה "האחר". (8 נקודות)

ב. תאר את היחס של הדמויות אל דמות "האחר" שכתבת עליה (בסעיף א), והסבר כיצד יחס

זה מבטא אמירה של המחזאי / בימאי על החברה הישראלית. (8 נקודות)

13. החברה בתאטרון הישראלי

מחזות והצגות ישראליים משקפים בדרך כלל ערכים מרכזיים בחברה הישראלית.

א. בחר במחזה או בהצגה מן המחזאות הישראלית והסבר עמדה אחת שבאה לידי ביטוי

במחזה / בהצגה כלפי ערך מרכזי בחברה הישראלית. (10 נקודות)

ב. הדגם והסבר כיצד עמדה זו באה לידי ביטוי באמצעות רכיב תאטרוני אחד (דרמטי או

בימתי) במחזה או בהצגה שבחרת. (6 נקודות)

בהצלחה!